

DIMOSIES-SYMVASEIS.GR

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Ν.4782/2021

Εισηγητής:

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

<http://dimosies-symvaseis.gr/>

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ, ΥΔ ΠΑΔΑ

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

Επιστημ. Συνεργάτης ΕΜΠ, ΔΗΜΟΣΝΕΤ, 4412.gr, ΠΑΔΑ, acta

Σύντομο Βιογραφικό

- Πολιτικός Μηχανικός ΑΠΘ
- MSc «Σχεδιασμός και Κατασκευή Υπογείων Έργων» ΕΜΠ , ΥΔ ΠΑΔΑ
- Πρ/νος Τεχνικών Υπηρεσιών Π.Σ.Ε.
- Από το 2008 Εισηγητής σε Σεμινάρια Δημοσίων Έργων του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και πιστοποιημένων φορέων εκπαίδευσης.
- Συγγραφέας του εκπαιδευτικού υλικού του ΙΝ.ΕΠ./ΕΚΔΔΑ
- Συγγραφέας του βιβλίου: “Εκτέλεση – Επίβλεψη Δημοσίων Έργων – Πρότυπος Οδηγός με τον Ν. 4412/2016 (Επικαιροποίηση 2019)»(Εκδόσεις Ζήτη)
- Συγγραφέας του Βιβλίου : “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων και Μελετών με τον Ν. 4782/2021») (Εκδόσεις Δεδεμάδη)
- Εισηγητής & Επιστημονικός Συνεργάτης Παν. Δυτ. Αττικής (ΠΑΔΑ)
- Επίσημος εκπαιδευτής της ΕΜΔΥΔΑΣ
- Επίσημος εκπαιδευτής της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ του Υπουργείου Ανάπτυξης
- Συγγραφέας & Επιστημονικός Συνεργάτης 4412.gr, Dimosnet
- Αρθρογράφος σε τεχνικά περιοδικά του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου Έργων και Μελετών

Στοιχεία επικοινωνίας

Web site:

dimosies-symvaseis.gr

E-mail επικοινωνίας:

zpapastamatis@gmail.com

Άρ. 156 - Ειδικά θέματα τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους - Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

- συμμόρφωση με τις διατάξεις
- του άρθρου 132 του νόμου,
- του άρθρου 72 της ΚΟ
- επίτευξη συμβατότητας σχετικών ρυθμίσεων και
- άρση των ερμηνευτικών ζητημάτων που είχαν προκληθεί από την προϊσχύουσα ρύθμιση

Συγκέντρωση όλων των περιπτώσεων μη ουσιώδους τροποποίησης της σύμβασης έργου στην παρ. 3

- Τροποποίηση σύμβασης συνολικού ύψους < κατώτατων ορίων Κ.Ο. και μέχρι του 15% της αξίας της αρχικής σύμβασης,
 - χωρίς να ελέγχονται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 132 και
 - των περ. β` και γ` της παρ. 1 του Άρ. 156
- κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών
- «επί έλασσον δαπάνες»

παρ. 1 & 2 (περίπτ. Άρ. 155)

- στην περίπτωση β προστίθεται η φράση
 - «Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης»και απαλείφεται η φράση
 - «λόγω απροβλέπτων περιστάσεων».
- Στην περ. γ εισάγεται, ως διακριτή περίπτωση, η ανάθεση ΣΣ στον αρχικό ανάδοχο, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, (περ. Άρ. 132 παρ. 1 περ. γ) («...η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης.»)
- Προστίθεται περίπτωση ε, στην οποία μεταφέρονται οι ρυθμίσεις ως προς τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για
 - την τροποποίηση της σύμβασης (γνώμη ΤΣ κ.λπ), καθώς και
 - ως προς τον καθορισμό των τιμών μονάδας,
 - η προβλεπόμενη, υποχρέωση για την εκ των προτέρων σύνταξη Α.Π.Ε.
- «Για τις εργασίες των άρ. 154 και 155 δεν απαιτείται εκ των προτέρων η σύνταξη Α.Π.Ε. για την εκτέλεση ή την πληρωμή τους.»

παρ. 7 Έγκριση του Α.Π.Ε. και υποβολής ένστασης του αναδόχου κατά αυτού

Προστίθεται το εδάφιο:

«Σε περίπτωση άσκησης ένστασης η προϊσταμένη αρχή οφείλει να αναμείνει την απόφαση επ' αυτής πριν από την έγκριση του Α.Π.Ε.».

ΣΥΝΑΨΗ ΣΣ

Οι συμπληρωματικές εργασίες

Επιτρέπονται, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) παρουσιάζουν αναγκαία συνάφεια με το έργο και δεν περιλαμβάνονται στην αρχικώς συναφθείσα σύμβαση,
- β) κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση και τα οικεία συμβατικά τεύχη (μελέτες, γενική συγγραφή υποχρεώσεων κλπ.) λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων,
- γ) δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα στην αναθέτουσα αρχή, ή, παρά τη δυνατότητα διαχωρισμού τους, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της, και
- δ) το συνολικό ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων δεν υπερβαίνει, σε ποσοστό, το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης, συμπεριλαμβανόμενης και της αμοιβής για τη σύνταξη των τυχόν απαιτούμενων μελετών για τις συμπληρωματικές εργασίες

Ως «συμπληρωματικές εργασίες»

Θεωρούνται αυτές, που

- είτε προβλέπονται κατά είδος από το συμβατικό τιμολόγιο και τον προϋπολογισμό, αλλά εκτελούνται σε ποσότητες μεγαλύτερες από τις προβλεπόμενες («πρόσθετες ή υπερσυμβατικές εργασίες»),
- είτε δεν προβλέπονται καθόλου ή προβλέπονται μεν, αλλά εκτελούνται με διαφορετικό τρόπο («νέες εργασίες»)

Διαδικασία υπογραφής ΣΣ

- Αν συντρέχει νόμιμος λόγος σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, (Σ.Σ.) ο κύριος του έργου συντάσσει Α.Π.Ε., που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες των εργασιών (σε «σύγκριση» με τις αρχικές ποσότητες), ο οποίος συνυπογράφεται (με επιφύλαξη ή χωρίς) από τον ανάδοχο και υποβάλλεται στην Προϊσταμένη Αρχή για έγκριση.
- Της υπογραφής της ΣΣ προηγείται **γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου σχετικά με το κατεπείγον** και τις λοιπές απαραίτητες προϋποθέσεις της ανάθεσης των συμπληρωματικών εργασιών
- Η υπογραφή της συμπληρωματικής σύμβασης είναι **υποχρεωτική για τον ανάδοχο**, που δεν δικαιούται ν' αρνηθεί την εκτέλεση.
- Για το ζήτημα του επιτρεπτού της σύναψης ΣΣη νομολογία προέρχεται κυρίως από το Ελεγκτικό Συνέδριο το οποίο αποφαινεται κυρίως για την συνδρομή απρόβλεπτης περιστάσης για την οποία η αναθέτουσα αρχή δεν έχει ευθύνη.

Υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο

Άρθρο 324 Ν. 4700/ 2020

5. Σε προσυμβατικό έλεγχο υπάγονται οι τροποποιήσεις των συμβάσεων των παρ. 1 έως και 4 όταν:

- α) η αρχική σύμβαση υποβλήθηκε σε έλεγχο, εφόσον η τροποποίηση είναι ουσιώδης,
- β) η αρχική σύμβαση δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο λόγω ποσού, εφόσον με την τροποποίηση προσαυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο, ώστε η προκύπτουσα συνολική δαπάνη της σύμβασης υπερβαίνει το όριο των παρ.1 και 2.

Άρθρο 324 Ν. 4700/ 2020 Υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο

1. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα ΝΠ, τα λοιπά ΝΠΔΔ και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη > 1.700.000 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους **από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.**»

**** Η παρ.1 τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 51 Ν.5016/2023, ΦΕΚ Α` 21/04.02.2023.*

2. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων, που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα ΝΠ, καθώς και τα λοιπά ΝΠΔΔ, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων > 300.000,00 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, και μέχρι το όριο της παρ. 1, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους **από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου** που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των υπηρεσιών ή φορέων αυτών.

Επέκταση φυσικού αντικειμένου

Πράξη 9/2019 του VII Τμήματος ΕλΣυν

- Η αιτιολογία των αρμοδίων οργάνων του Δήμου επί του εντάλματος πληρωμής του έργου «Συντήρηση Κοινοχρήστων Χώρων τ.κ. ΧΧΧ» είναι ανεπαρκής, δεδομένου ότι (α) **ούτε από την αρχική μελέτη, (β) ούτε από την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τον 1ο Α.Π.Ε., αλλά (γ) ούτε και από το έγγραφο επανυποβολής,** δεν μπορεί να συναχθεί αν από την αύξηση των ποσοτήτων στην οποία αφορά η χρήση των απροβλέπτων **επεκτάθηκε το αντικείμενο του έργου,** δηλαδή αν διαστρώθηκε μεγαλύτερο μήκος δρόμου (το οποίο άλλωστε δεν προσδιορίζεται ούτε στην αρχική μελέτη) ή αν κατασκευάστηκαν περισσότεροι τοίχοι αντιστήριξης, καθώς ενώ στη μελέτη γίνεται αναφορά σε έναν τοίχο, στα στοιχεία που αφορούν στον 1ο Α.Π.Ε. γίνεται αναφορά σε περισσότερους τοίχους ή μεγαλύτερος από αυτόν που προβλέφθηκε (ύψους 1,00μ και μήκους 20,00μ κατά την αρχική μελέτη). (άρθρο 57 παρ. 3 ν. 3669/2008). Περαιτέρω, η μη κοινοποίηση της πράξης επιστροφής κατά την επανυποβολή του εντάλματος επισύρει τις συνέπειες του άρθρου 77 παρ. 3 ν. 4055/2012. Εν μέρει μη νόμιμη δαπάνη κατά το ποσό των απροβλέπτων ύψους 1.335,63 ευρώ.

380/2019 Πράξη του το Ε΄Κλιμάκιο ΕΛΣυν

- **ΣΣ έργου «Εργασίες αποκατάστασης υποδομών Δήμου ΧΧΧ από καταστροφικές δράσεις πλημμυρών το 1ο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου 2017»**
- οι εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης συνιστούν **επέκταση του αρχικού φυσικού αντικειμένου, προκειμένου να εξυπηρετηθούν δύο οικισμοί που, εσφαλμένως, από παράλειψη της αναθέτουσας αρχής, δεν συμπεριλήφθηκαν στο σχεδιασμό**, βάσει του οποίου δημοπρατήθηκε το αρχικό – κυρίως έργο, αν και η κατάσταση του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης στους οικισμούς ΧΧΧ και ΧΧΧ δεν διαφέρει από την κατάσταση στην οποία τελούσε, την επιβάρυνση που είχε υποστεί λόγω παλαιότητας και φυσικών καταστροφών και τις δυσλειτουργίες που παρουσίαζε το δίκτυο στους λοιπούς οικισμούς που συμπεριλήφθηκαν στην αρχική μελέτη, **συνθήκες που ήταν γνωστές στην αναθέτουσα αρχή.**

337/2019 Πράξη Κλιμάκιο Ε' ΕλΣυν

Έργο ΔΕΥΑ «Ανόρυξη νέων Γεωτρήσεων 2017»

- Η ελεγχόμενη ΣΣ αφορά τη διάνοιξη δύο ακόμη γεωτρήσεων, πέραν αυτών που ήδη διενεργήθηκαν και καλύφθηκαν με το κονδύλι της αρχικής σύμβασης, με αποτέλεσμα **να μην συμπληρώνει αλλά να επεκτείνει το αντικείμενό της.**

1η ΣΣ έργου «Κατασκευή Κέντρου Κοινωνικών – Προνοιακών Υποδομών και Κοινωνικής αλληλεγγύης & Πρόνοιας»

- οι προβαλλόμενες, από την αναθέτουσα αρχή, ως αναγκαίες συμπληρωματικές εργασίες **αφορούν σε αντικείμενο άσχετο** (τη διαμόρφωση του περιαστικού περιβάλλοντος και την ολοκλήρωση του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής) σε σχέση με εκείνο που αποτέλεσε αντικείμενο της διαγωνιστικής διαδικασίας και της αρχικής σύμβασης (ανέγερση κτιρίου) και κατά τούτο, συνιστούν ανεπίτρεπτη επέκταση του τεχνικού της αντικειμένου.

Χρονικά επαναλαμβανόμενες και αδιαλείπτως εκτελεστές - εργασίες

- η επισκευή, συντήρηση και αντικατάσταση των υφιστάμενων και γενικά η αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών συντήρησης και αντικατάστασης κατεστραμμένων μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας παλαιού τύπου και ΣΑΟ, που θα εντοπιστούν σε εξωτερικές οριογραμμές οδοστρωμάτων, σε πεζοδρόμια και γέφυρες, σε νησίδες κλπ κατά τη διάρκεια της **εργολαβίας στο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας αρμοδιότητας συντήρησης της Δ.Ε.Σ.Ε..**
- Επομένως, ο σκοπός της αρχικής σύμβασης είναι **διαρκής**, καθόσον οι **εργασίες που περιλαμβάνει αποσκοπούν στην πάγια και διαρκή ανάγκη να συντηρείται σταθερά το ανωτέρω οδικό δίκτυο και να αίρονται οι ανακύπτουσες φθορές, βλάβες και ανάγκες, ανεξάρτητα από την αιτία στην οποία οφείλονται**

Τούτων δοθέντων,

- οι εργασίες της επίμαχης συμπληρωματικής σύμβασης είναι **αυτοτελείς** και
- αυτή δεν συμπληρώνει το αντικείμενο της αρχικής, αλλά αντιθέτως αφορά στην **εκτέλεση των αυτών – χρονικά επαναλαμβανόμενων και αδιαλείπτως εκτελεστέων - εργασιών σε διάδοχο χρόνο μετά τη λήξη του αρχικού έργου** και την εξάντληση του συμβατικού του αντικειμένου.